

78

XI – XII

2004

KUNVALDSKÝ POLEDNÍK

MRÁZ

František Nechvátal

*Zvěř už hledá seno z jeslí, v noci přišel do vsi mráz.
Na okénku květy kreslí, na potoce staví hráz.
Rybník hned jak sklo je hladký, sotva stařík na něj dýchá.
Bílé vousy z jinovatky rozvěšuje po větvích.
V polích vítá toho dědu krákoravá kapela.
Sněhurka k nám z říše ledu na svých saních přijela.*

**A H O J ,
vážení čtenáři Ku ... ho Po ... ku!
Betlémy stále živé?**

Mnohé z vás čtenářů napadne proč tak brzy přivolávám zimu vánoce a betlémy. Jenže pravý betlémář by vám vysvětlil, že již je nejvyšší čas s jejich stavbou začít a ti pravdatní co používají jen přírodních materiálů by si postesklí, že už je pozdě. A mají pravdu, vždyť za několik týdnů bude první adventní neděle a Štědrý den je tu skoro za tři týdny.

Ale já chtěl vyprávět o betlémech:

Vánoce nám připomínají narození Ježíše, syna Božího v lidské podobě a staly se tak důležitou událostí, že většina lidstva od ní počítá roky v kalendáři. O Ježíšově narození se zmiňují ve svých evangeliích Matouš a Lukáš. Text Lukášův dal podnět k zobrazování Narození a mariánskému kultu vůbec; oproti tomu Matouš uplatňuje osobu Josefa spojenou se zjevením anděla zvěstujícího betlémskou událost a s příchodem tří králů.

Teprve ve třetím století se objevují tato témata jako výtvarná díla. Až v roce 1291 bylo v Římě vytesáno Arnolfem da Cambia sousoší svaté Rodiny doplněné figurami tří králů a dvou zvířat. Pravděpodobně to byl první betlém jako umělecké dílo. Nelze ani opomenout příběh sv. Františka z Assisi, který jistě přispěl k pozdějšímu stavění betlémů. O sto let později taktéž italský sochař vytvořil svatou Rodinu, pastýře a hlavy osla a volka, z nichž se dala sestavit volně celá scéna Narození Páně. Novinka se rychle šířila do kostelů po Evropě až přišla i do střední Evropy. O vánocích 1560 byl vystaven i první betlém na území tehdejšího Království českého. Za protireformace použila katolická církev k navracení prostého

lidu do lůna jejich církve i stavění betlémů. S nástupem baroka se jesličkové skříně a skřínky jezuitů mění v celky oblékaných figur téměř v životní velikosti, vystavovaných v kostelích pouze v čase vánočním. Dochází k rozšíření základní betlémské scény o znázornění dalších biblických scén. S nástupem císaře Josefa II. nastává v šíření stavby betlémů zásadní obrat. Osvícený císař zakazuje stavbu jesliček v kostelích; jako naivní dětské divadélko nehodné místa na církevní půdě. Reakce prostého lidu je jasná. Betlémy se stávají lidovým uměním a celé 19. století je „zlatým věkem“ betlémů. S příchodem 20. století však sláva betlémů upadá a nastupuje doba vánočních stromků; zkáza je dovršena příchodem padesátých let. Až poslední desetiletí končícího tisíciletí přineslo renesanci betlémů po celé naší vlasti.

A co říká o betlémářství Orlických hor odborná literatura:

Rokytnice byla ještě kolem roku 1860 betlémářsky známá svými malovanými papírovými betlémy. Později byly vyřezávané figurky propojovány poměrně ne příliš složitým mechanismem. Jeden z takových „pohyblivých“ betlémů je vystaven v žamberském muzeu. Z české mladší lidové tvorby nutno vzpomenout otce a syna Hübnerů, kteří byli autory dvou betlémů. V kostele sv. Václava v Žamberku původně tyrolský betlém citlivě doplnil figurkami Augustin Schmoranz.

Rychnov nad Kněžnou – lidé z horských oblastí a samot podél hranic se svou betlémářskou tvorbou v minulosti připodobňovali k tvorbě pro tuto oblast nejtypičtější: lze hovořit o třech základních podobách. O betlémech skříňkových, stupňovitých a rohových. První byl nejstarší jako pozůstatek rokoka v období empirie ... Na Rychnovsko dospěl asi z Mladkova ...

A tak by se dalo pokračovat, protože kniha Vladimíra Vaclíka – Co nevíte o betlémech, je od začátku do konce plná podobných příběhů a vyprávění na přísných historických podkladech. A tak kdo ji chcete mít, objednejte si ji u knihkupce, nebo přímo v nakladatelství OFTIS s. r. o. Ústí n. Orł.

S přáním krásných vánočních svátků

Milan Šebek – Varnsdorf

Co je nového ....?

Nejdůležitější body z mimořádného zasedání Zastupitelstva obce Kunvald dne 31. 8. 2004 na Obecním úřadě:

1/ Zastupitelstvo obce Kunvald se seznámilo s návrhem textu Smlouvy o smlouvě budoucí mezi obcí Kunvald a zakladateli obecně prospěšné společnosti Masarykova základní škola Kunvald o. p. s. – paní Annou Černou, Tylova 1315, 564 01 Žamberk a panem Jurajem Gyénem, Kunvald čp. 266 o nájmu budovy školy.

Po krátké diskusi odsouhlasilo text návrhu smlouvy a pověřilo místostarostu uzavřením navrhované smlouvy.

2/ Místostarosta obce Jana Trejtnarová seznámila zastupitelstvo s finančním návrhem na úpravu přístupové komunikace u čp. 17 – „staré školy“. Cenová nabídka firmy Jan Dlouhý je zhruba ve výši 95.000 Kč. Tato firma v obci momentálně pracuje na opravě a rekonstrukci komunikací a má zde veškerou nutnou techniku. Cenová nabídka byla zpracována na základě žádosti nájemníků čp. 17, kterou Zastupitelstvo obce Kunvald vzalo na vědomí dne 8. 4. 2004 a požádalo o návrh řešení a cenovou nabídku.

Jiří Rous se zeptal, zda je počítáno s využitím prostoru pro parkování spíše k místní komunikaci, než před budovou čp. 17.

Ing. Kopecký vyslovil názor, zda by nebylo dobré uvažovat o části parkovací plochy provedené např. zatravnovacími panely.

Zastupitelstvo odsouhlasilo provedení úprav s tím, že konkrétní řešení bude upřesněno s dodavatelem.

3/ Jan Trejtnarová seznámila zastupitelstvo s návrhem řešení opravy místní komunikace od Kampeličky směrem k čerpací stanici Kunvaldské a. s. Část cesty je od krajnice a žlabovek podemletá a hrozí její útržení. Oprava cesty byla projednána s firmou pana Vymetálka a byla předběžně oceněna asi na 30.000 Kč (výsrava krajnice kameny a betonem a položení žlabovek).

Zastupitelstvo odsouhlasilo navrhované řešení a urychlené provedení opravy.

Nejdůležitější body ze zasedání Zastupitelstva obce Kunvald dne 9. 9. 2004 na Obecním úřadě:

1/ Zastupitelstvo se seznámilo s doplněním žádosti slečny Anety Jehličkové a pana Ladislava Šejnohy. Žádali o umožnění a financování nákladů na opravu obecní cesty v úseku od čp. 64 – Trejtnarových po nemovitost pana Hrubého čp. 69. Celkové náklady na opravu cesty dle předložené kalkulace (uložení splávků a kanálků, odvoz odpadového materiálu zajistí svépomocí) činí zhruba 26.500 Kč.

Zastupitelstvo odsouhlasilo žádost a uvolnění prostředků z rozpočtu obce v požadované výši.

2/ Zastupitelstvo se seznámilo se žádostí kunvaldských hasičů o sponzorský příspěvek na ceny do 2. ročníku dětské hasičské soutěže, která se koná 11. 9. 2004.

Zastupitelstvo odsouhlasilo poskytnutí částky 2.000 Kč.

3/ Zastupitelstvo projednalo žádost Zemědělského družstva Kunvald o odprodej pozemků

parcelní číslo 646/1 – zastavěná plocha o výměře 171 m² a 646/3 – zastavěná plocha o výměře 26 m², které jsou v majetku obce.

Zastupitelstvo odsouhlasilo odprodej výše uvedených pozemků za odhadní cenu, úhradu ceny účtované za zpracování znaleckého posudku a náklady spojené s vkladem do Katastru nemovitostí.

4/ Starosta seznámil zastupitelstvo s průběhem jednání dobrovolného svazku obcí „Pod Zemskou branou“, jehož je i Kunvald členem. V souvislosti s několika započatými akcemi (stavba penzionu pro seniory – nutno uhradit projektovou dokumentaci, úhradu prováděného stavebního dozoru při této stavbě, dofinancování grantu na vybudování informačního systému v obcích, úhradu činnosti manažera sdružení) svazek žádá členskou obce o uvolnění částky ve výši zhruba 40.000 Kč ještě v letošním roce a převedení na účet svazku.

Zastupitelstvo po krátké diskusi odsouhlasilo uhrazení výše uvedené částky s tím, že bude obci předloženo prokazatelné a konkrétní použití této částky.

5/ Zastupitelstvo se seznámilo s doplněním žádosti pana Jaroslava Rojka o umístění reklamního poutače na „Hospodu Na Salaši“ na obecní pozemek mezi Kampeličkou a skladem Kunvaldské a. s.

Zastupitelstvo odsouhlasilo bezúplatné umístění reklamního poutače dle požadavku pana Rojka s tím, že konkrétní umístění bude projednáno předem se starostou nebo místostarostou, případně s předsedou stavebního výboru a že reklamní tabule bude vhodně upravena tak, aby ji bylo možno umístit v centru obce.

6/ Zastupitelstvo odsouhlasilo žádost Masarykovy základní školy a mateřské školy Kunvald o schválení změny v závazných ukazatelích rozpočtu.

7/ Starosta obce seznámil zastupitelstvo s akcemi, které navrhuje zařadit příští rok do žádosti o dotace z Programu obnovy venkova. Vzhledem k tomu, že každá obec či svazek může podat pouze dvě žádosti, navrhuje vybrat z následujících akcí, na které máme již zpracován projekt:

- vybudování nátku do požární nádrže
- rekonstrukci povrchu parkoviště a příjezdové cesty k sokolovně a základní škole

Nejdůležitější body z mimořádného zasedání Zastupitelstva obce Kunvald dne 4. 10. 2004 na Obecním úřadě:

1/ Starosta obce seznámil zastupitelstvo s rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které nepovolilo výjimku z průměrného počtu žáků ve třídě Základní škole Kunvald. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy doporučuje situaci řešit změnou organizace školy na málotřídní školu s prvním stupněm. Obec a KrÚ by pak museli zajistit dopravu pro dojíždějící žáky.

K tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů rozklad a to ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

Starosta dále nastínil možnosti řešení a to :

- podat rozklad ministerstvu a uspokojivě zdůvodnit úbytek žáků během prázdnin
- vyhovět ministerstvu a zrušit druhý stupeň,
- provést změnu v organizaci školy na 5 tříd a čtyři žáky z 8. třídy poslat do jiné základní školy, tím bychom splnili podmínku počtu žáků
- čtyři žáci 8. třídy by případně, pokud tuto možnost odsouhlasí KrÚ, mohli zůstat ve zdejší škole,

- rekonstrukce nejstarší části veřejného osvětlení v centru obce.

Dále navrhuje, abychom prostřednictvím svazku obcí Pod Zemskou branou podali žádost o dotaci na výstavbu víceúčelového sportoviště v areálu pod kampeličkou.

Zastupitelstvo vzalo návrhy na vědomí.

8/ Starosta obce dále podal zastupitelstvu informaci o současně probíhajících či dokončených akcích schválených v rozpočtu letošního roku (dokončení rekonstrukce opěrné zdi pod sokolovnou, rekonstrukce a výstavba místních komunikací, výstavba dvou částí veřejného osvětlení, dokončení restaurátorských prací na soše sv. Jana Nepomuckého u čp. 137).

9/ Jana Trejtnarová informovala o návštěvě a jednání s panem ing. Petrem Šilarem, radním Pardubického kraje.

Dále informovala o podání žádosti MŠMT prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje o udělení výjimky z průměrného počtu žáků pro školní rok 2004 – 2005. O výjimku bylo nutno požádat, protože počet žáků, kteří nastoupili 1. září 2004 do školy nespĺňuje kriteria daná zákonnými předpisy a do stanoveného počtu chybí 7 žáků.

za předpokladu, že náklady na jejich výuku bude platit obec

Ředitelka školy vysvětlila úbytek žáků (odchod žáků do gymnázia, přestěhování, dva žáci odešli do Žamberka), dále informovala o jednání s PhDr. Šponerem z KrÚ a vysvětlila co by znamenaly možnosti uvedené starostou. Poslední možnost by znamenala pro čtyři žáky 8. třídy zvláštní způsob plnění školní docházky, tj. žáci by měli kmenovou školu např. v Žamberku – tedy ve škole, která je zařazena do sítě škol a je plně organizovaná, ale školní docházku by fakticky plnili ve zdejší škole. Obec by se v tomto případě musela zavázat, že doplatí část mzdových prostředků, které by dle paní ředitelky činily 57.508 Kč do konce kalendářního roku 2004.

Zastupitelstvo po diskusi odsouhlasilo uskutečnění organizační změny zákonným způsobem, a to dle poslední uvedené možnosti, pokud bude tato možnost reálná: zachování základní školy a zvláštní

způsob plnění školní docházky pro čtyři žáky 8. třídy, dále v souvislosti s tím uhrazení části mzdových prostředků obcí na tyto žáky ve výši 57.508 Kč.

2/ Zastupitelstvo odsouhlasilo rozpočtové opatření č. 3/2004: finanční příspěvek na hospodaření v lesích ve výši 8.500 Kč, rozpočtové opatření

č. 64 KrÚ Pardubice, usnesení zastupitelstva kraje č. 279, oprava místních komunikací – Program obnovy venkova ve výši 150.000 Kč, dotaci Úřadu práce Ústí nad Orlicí na veřejně prospěšné práce za IV, V, VI a VII / 2004 ve výši 55.636 Kč.

Nejdůležitější body ze zasedání Zastupitelstva obce Kunvald dne 14. 10. 2004 v penziónu U Lípy v Kunvaldě:

1/ Starosta obce a ředitelka ZŠ seznámili občany s průběhem a výsledky jednání mimořádného zastupitelstva, které se konalo dne 4.10. 2004. Poté seznámili zastupitelstvo se skutečností, že po dalších jednáních s Krajským úřadem a Pedagogicko – psychologickou poradnou nebylo možné uskutečnit záměr odsouhlasený na mimořádném zastupitelstvu. Jedinou a nejschůdnější cestou k udržení celé školy je tedy faktické zrušení 8. ročníku a převedení 4 žáků z této školy do jiných škol. Paní ředitelka informovala, že jeden žák půjde do ZŠ 28. října v Žamberku, jedna žákyně přejde do základní školy v Rokytnici v Orlických horách a o umístění dalšího žáka se dosud jedná. Čtvrtá žákyně – vzhledem k výukovým a výchovným problémům zůstane v ZŠ Kunvald a paní ředitelka ji může zařadit do výuky v 7. nebo 9. ročníku.

Paní ředitelka projednala záležitost s rodiči žáků a uvedla, že toto organizační opatření vejde v platnost 1. 11. 2004.

Zastupitelstvo vzalo informace na vědomí.

2/ Zastupitelstvo se seznámilo se žádostí občanů z dolního Kunvaldu, kteří předložili návrh na dořešení odvodu srážkové vody v úseku místní komunikace od mostu od Hotmarových směrem na Stezka a přilehlých cest od kapličky a Krejsova kopce.

Dle návrhu, který vysvětlil pan Jiří Jindra by měly být v tomto místě umístěny příčné svodnice a tzv. „rygoláky“ odvádějící vodu do propustku u nemovitosti Keprtových, který byl vybudován v minulosti.

V diskusi paní Zdena Jurčanová potvrdila oprávněnost žádosti, ing. Kopecký připomněl, že pan Keprta vložil své vlastní prostředky do částečného zlepšení stavu. Dále v diskusi vystoupil pan František Krejsa a upozornil na nebezpečné – úzké místo nad Hotmarovými a požádal, zda by nebylo možné zde umístit svodidla, případně nějaké jiné, alespoň optické označení nebezpečného místa.

Zastupitelstvo vzalo žádost i příspěvky, které zazněly v diskusi k tomuto problému, na vědomí a pověřilo stavební výbor vypracováním návrhu řešení a hrubého rozpočtu tak, aby zastupitelstvo při tvorbě rozpočtu a zařazení jednotlivých akcí do rozpočtu příštího roku mělo dostatek podkladů.

3/ Zastupitelstvo se seznámilo s vyjádřením pana Pavla Prachaře, Kunvald 225 o odkup částí pozemků ve vlastnictví obce Kunvald p.č. 3621/3 a 3378.

Vzhledem k tomu, že pro uskutečnění prodeje je nutno zadat vypracování geometrického plánu pro rozdělení pozemků a jejich faktické vytyčení v terénu byla požádána geodetická firma ing. Michaličky o předběžný odhad ceny za výše uvedené práce. Ing. Michalička stanovil předběžnou cenu na 8.000 Kč pro pana Prachaře, a také pro pana Zemana, Kunvald 166, který podal také žádost o odkup části pozemku 3378, byla stanovena předběžná cena 8000,- Kč.

Pan Prachař i pan Zeman souhlasí s uhrazením uvedené předběžné ceny za vytyčení a rozdělení pozemků. Zastupitelstvo na předchozích zasedáních již vyjádřilo předběžný souhlas s prodejem, záměr byl vyvěšen na úřední desce zákonem stanovenou dobu a k tomuto záměru nepřišly žádné námítky.

Zastupitelstvo odsouhlasilo prodej pozemků za dále uvedených podmínek: zájemci o koupi pozemků uhradí kromě ceny pozemků v plné výši také náklady na zhotovení geometrického plánu a vytyčení hranic pozemků, znalečné a poplatek za vklad do katastru nemovitostí.

4/ Starosta obce seznámil zastupitelstvo s nabídkovým rozpočtem na vybudování víceúčelového sportoviště v areálu pod Kampeličkou a požádal zastupitelstvo o souhlas se zahájením jednání o vydání stavebního povolení. Dále sdělil, že bylo prostřednictvím sdružení obcí „Pod Zemskou branou“ bylo na tuto akci požádáno o grant z POV – titul 7.

Ing., Musil uvedl podrobnosti o sportovišti: sportoviště bude mít rozměry 17 x 36 m, bude oplocené, jako povrch byla zvolena umělá tráva na šterkovém loži s drenážní vrstvou. Sportoviště bude možno využít pro tenis, volejbal, nohejbal, basketbal a povrch umožňuje v zimním období i nástřik ledové plochy, k tomu bude přizpůsobeno i oplocení. Projekt rovněž řeší osvětlení a zbývající část plochy mezi sportovištěm a Salaší, která bude řešena zámkovou dlažbou – v úseku nutných přejezdů (zásobování, vyvážení žumpy) pojednou.

Projekt je k nahlédnutí na obecním úřadě.

Jiří Rous se dotázal, zda-li je v projektu řešena i žumpa. Ing. Musil vysvětlil, že tuto záležitost projekt neřeší. Stav nelze řešit např. malou ČOV, protože není možné zaručit pravidelný přísun kalů, který je nutný pro provoz čistírny odp. vod.

Zastupitelstvo vzalo informace na vědomí a odsouhlasilo zahájení jednání o vydání stavebního povolení.

5/ Zastupitelstvo se seznámilo s nabídkou firmy ACR Alfa na zařazení textu a fotografií o obci do připravované publikace o Pardubickém kraji.

Po krátké diskusi odsouhlasilo zastupitelstvo, zadání 1/2 strany v ceně 16.660 Kč.

6/ Diskuse:

– *pan Krčmář se dotázal, zda bude nějak dořešen odtok srážkové vody po komunikaci ve směru od Kampeličky k objektům Kunvaldské a.s., domnívá se, že vybudováním nové komunikace pod Kampeličkou bude po výše zmíněné komunikaci téci daleko větší množství vody a v zimním období zde bude velký problém s namrzáním ledu.*

Na dotaz odpověděl ing. Musil, který navrhl možnost zrušit betonovou plochu po bývalé čekárně, odtěžit část zeminy a sesvahovat tak, aby voda odtékala spíše tam, než po komunikaci

– *dále se pan Krčmář dotázal, jakým způsobem je stanoven systém odvážení kontejnerů, jsou často plné a po jejich naplnění nejsou ihned odvezeny.*

Starosta odpověděl, že pracovník na veřejně prospěšné práce každé pondělí objíždí kontejnery v obci, dle možností je srovná a nahlásí na obecním úřadě, které je nutno vyvézt. Často se však stane, že kontejnery se naplní i během jednoho dne, někdy též firma Ekola z důvodu množství požadavků, nebo nedostatku techniky, nestihnou odvézt kontejnery v požadovaném termínu.

K této problematice se rozvinula diskuse, kde zazněly i návrhy na změnu systému na popelnice, nutnost opravy některých kontejnerů (chybějící víka, zvážení možnosti umístění pružin na víka tak, aby se lehčeji zvedala apod.), dále padly dotazy na provádění osvětvy – především ve škole a požadavek, aby v příštím čísle KP byl uveřejněn přehled o tříděných odpadech.

– *pan Krčmář se dotázal, zda bylo nalezeno nějaké řešení ke zlepšení stavu cesty pod Janebovými, která je často také vlivem odtoku odpadové vody z nemovitosti Janebových rozbahněná a špatně schůdná.*

Dotaz zodpověděl člen stavebního výboru pan Jiří Jindra s tím, že na cestě je nutno provést drobné úpravy, ale není předpoklad, že cesta bude nějakým způsobem rozšířena nebo zprůjezdněna

– *pan Krejsa vznesl připomínku, že při provádění opravy místní komunikace od dolní kapličky za Krejsův kopec, nebyla tato oprava náležitě projednána s vlastníky sousedících pozemků. Firma využila k otáčení také jeho pozemek. Pan Krejsa uvedl, že k žádné škodě na pozemku nedošlo, ale příště by takovéto záležitosti měly být lépe projednány.*

Starosta a místostarosta odpověděl, že firmě byla zadána pouze rekonstrukce komunikace a na soukromé pozemky neměli vstupovat. Pokud se něco takového stalo, dala se tato záležitost po upozornění na obecním úřadě vyřešit okamžitě.

Zastupitelstvo vzalo průběh diskuse a všechny připomínky na vědomí.

Další zasedání Zastupitelstva Obce Kunvald se budou konat ve čtvrtek 11. listopadu 2004 a 9. prosince 2004 na Obecním úřadě Kunvald, vždy od 19 hodin.

Podnikání v zemědělství

Dne 1. 5. 2004 nabyl účinnosti zákon č. 85/2004 Sb., který novelizuje zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Tato novelizace se, mimo jiné, týká právní úpravy na úseku „podnikání

v zemědělství“. Podle dosud platné právní úpravy mohla každá fyzická osoba provozovat zemědělskou výrobu na základě „Osvědčení o zápisu do evidence samostatně hospodařících rolníků“, vydaného podle

zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb. Právnícké osobě stačil pro provozování zemědělské výroby pouze zápis této činnosti v obchodním rejstříku.

Dle nové právní úpravy mohou zemědělskou výrobu provozovat fyzické a právnické osoby, které jsou zapsány v evidenci zemědělských podnikatelů. Zemědělskou výrobou včetně hospodaření v lesích a na vodních plochách se rozumí:

- a) rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví, vinařství a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, léčivých a aromatických rostlin, rostlin pro technické užití na pozemcích vlastních, pronajatých, nebo užívaných na základě jiného právního důvodu, popřípadě provozovaná bez pozemků
- b) živočišná výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat či živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů, chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní,
- c) produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu, pokud jde o zvířata uvedená v písmenu b)
- d) výroba osiv a sadby, školkařských výpěstků a genetického materiálu rostlin
- e) úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby včetně výroby potravin z ní
- f) chov ryb, vodních živočichů a pěstování rostlin na vodní ploše na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního důvodu.

Dle přechodných ustanovení zákona č. 85/2004 Sb., **jsou fyzické osoby, podnikající v zemědělství na základě Osvědčení o zápisu do evidence samostatně hospodařících rolníků a chtějí v této činnosti pokračovat i nadále, povinny se zaevიდovat jako zemědělství podnikatelé, a to do 1. 5. 2005.**

Nově spadají pod zemědělskou výrobu některé činnosti, které byly živnostmi podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění

pozdějších předpisů. Podle bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 85/2004 Sb. tedy osoby, které provozovali ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona na základě živnostenských oprávnění činnosti, které jsou zemědělskou výrobou, mají povinnost ve lhůtě 1 roku, tj. do 1. 5. 2005 se zaevிடovat jako zemědělství podnikatelé. Pokud tak neučiní, oprávnění k provozování takových činností jim zanikne.

K vedení evidence zemědělských podnikatelů jsou příslušné obecní úřady obce s rozšířenou působností. Na Městském úřadu Žamberk je to Odbor obecní živnostenský úřad.

Zákon č. 85/2004 Sb. stanovuje podmínky, které musí žadatel o zápis do této evidence splňovat.

K žádosti o zápis do evidence zemědělských podnikatelů musí přiložit doklad o bezúhonnosti tj. výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců a doklady prokazující odbornou způsobilost, kterými jsou:

- doklad o získání vzdělání nejméně na úrovni středního odborného vzdělání v zemědělském oboru, veterinářství a veterinární prevenci nebo
- doklad o absolvování akreditovaného rekvalifikačního kurzu zaměřeného na obecné zemědělské činnosti v rozsahu nejméně 150 hodin nebo
- doklady prokazující zemědělskou praxi v zemědělském oboru nejméně v rozsahu 5 let

Právnícké osoby, které podnikají v zemědělství na základě zápisu v obchodním rejstříku, jsou rovněž povinny se zaevிடovat jako zemědělství podnikatelé. Musí ustanovit odpovědného zástupce, který musí dokládat a splňovat stejné podmínky jako fyzická osoba.

Na základě žádosti o zápis do evidence zemědělského podnikatele, doložené požadovanými doklady, vydá Městský úřad Žamberk, odbor obecní živnostenský úřad Osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele.

V případě nejasností se lze obrátit na Městský úřad Žamberk – odbor obecní živnostenský úřad, tel.: 465 670 256.

Bc. Hana Hamerníková – zástupce vedoucího obecního živnostenského úřadu

Oznámení České pošty

Vážení zákazníci, pošta Kunvald v Čechách (PSC: 561 81, tel.: 465 619 105) Vám oznamuje, že z důvodu zavedení jednotných hodin pro veřejnost na poštách, budou upraveny hodiny pro veřejnost zdejší pošty, s platností od 1. října 2004, následovně:

<i>pondělí</i>	<i>8⁰⁰ – 11⁰⁰</i>	<i>14⁰⁰ – 16⁰⁰</i>
<i>úterý</i>	<i>8⁰⁰ – 11⁰⁰</i>	<i>14⁰⁰ – 16⁰⁰</i>
<i>středa</i>	<i>8⁰⁰ – 11⁰⁰</i>	<i>14⁰⁰ – 17⁰⁰</i>
<i>čtvrtek</i>	<i>8⁰⁰ – 11⁰⁰</i>	<i>14⁰⁰ – 16⁰⁰</i>
<i>pátek</i>	<i>8⁰⁰ – 11⁰⁰</i>	<i>14⁰⁰ – 16⁰⁰</i>

ZE ŠKOLY ...

Již teď, začátkem školního roku, trápí mnoho žáků z posledního ročníku jejich budoucnost. Aby si ve svých plánech a tužbách mohli udělat – jak se říká – pořádek, zamýšleli se v hodinách českého jazyka a občanské výchovy sami nad sebou:

Takový jsem já (charakteristika)

Jako batole jsem byl hodný a hrál jsem si vždy nahlas a maminka věděla kde jsem. Jednou jsem se cachtal v sudu s vodou a křičel: „Pomóc, topím se!“ až přiběhl soused a divil se co se děje. Ve starším věku jsem docela rád četl a prý jsem se i dobře učil. Měl jsem blondaté vlasy, které byly vždy ostříhané na ježka. Rád jsem sedával u gramofonu jako přibitý, když maminka spustila Hurvínkovy příběhy a častokrát jsem při nich usnul jako špalek.

V nynějších letech jsem se vytáhl a říkájí mi, že mi dají cihlu na hlavu, protože jsem přerostl část rodiny a ostatní už doháním. Mé vlasy hodně ztmavly a nechal jsem je trochu povyrůst. Taky mi bohužel vyrostly zuby a asi si je budu muset někde upilovat, protože se mi ale vůbec nelíbí. A navíc jsem konečně začal přibírat na váze, a to je dobře.

Moc se neučím, ale když vím, že bude nějaká písemka, nebo zkoušení, tak to se radši učím. Většinu si toho pamatuju z hodiny, ale občas jen tak pro jistotu,

nebo když mě máma pošle, tak se prostě jdu učit. Vymyslel jsem si nový styl učení: otevřu sešit, zapnu nahrávání na audio kazetu, přečtu si učivo a znovu pustím. Pak se poslouchám.

Můj vztah k lidem je docela kladný, záleží na jakého člověka narazím. Jsem přátelský a rád se pobavím, se spolužáky a dospělými vycházím dobře! Snad jsem i slušný. Práce mi nevdá, pokud mě do ní nikdo nenutí. Mámě třeba rád pomůžu se senem nebo s krmením, tátovi zase s opravováním motorek nebo při svařování nějakého materiálu. Nebaví mě akorát uklízet. Jedině, když uklízím hrou. Jsem přátelský, veselý, rád navazuji kontakty, sportuji, nejraději mám motokros. Mě nic nechybí, já jsem spokojený.

V budoucnu bych se chtěl stát závodníkem rallye.

Chtěl bych mít pěkný malý domeček, ale s velkou zahradou, kterou si ještě nějak vyzdobím. Byl bych nejraději, kdyby tou zahradou proudil aspoň malý potůček.

Slohová práce žáka 9. třídy

Zelený sloupek

Tak třeba ... kukuřice!

Plodina – byť nejsem velký odborník – dnes nejen ve „staré“ Evropě velmi významná. Poměrně velké plochy se jí pěstují i v naší oblasti. Zařazujeme ji dnes už zcela samozřejmě mezi kulturní plodiny. Vynikající plodina k výživě lidí, zvířat. Možná že si můžeme také připomenou něco pro radost – půvabné postavíčky a výrobky z kukuřičného šustí... Nicméně, i věci dnes samozřejmě mají svůj původ a často docela zajímavý. A tak mě napadlo trochu pátrat v literatuře. Připadá-li Vám toho hledání dlouhé cesty kukuřice k dnešní plodině trochu zábavné, zajímavé i poučné jako mě, pak Vás následující řádky snad zaujmou. Pokud ne – nečtěte je!

Dám tedy prostor odborné literatuře:

Většina z nás ví, někteří tuší, že její původ je na americkém kontinentě – v tzv. Mezoamerice. Kukuřice je považována za plodinu domestikovanou – pátrajíc po definici domestikovaných plodin, našla jsem jednu od slavného ruského biologa N.I. Vavilova. Podle něj je domestikace evoluce řízená člověkem. Nejproduktivnější druhy domestikovaných obilnin, na kterých závisí výživa celé planety, jsou plně závislé na lidech

v tom smyslu, že se bez pomoci člověka nemohou svými semeny rozmnožovat. Kukuřice je jedním z typických příkladů. Kukuřičný klas je se svými semeny i v době jejich zralosti pevně uzavřen v několika vrstvách slupek, které musejí být nejprve odstraněny, aby se semen mohly vyklíčit další rostliny.

Původ kukuřice (Zea mays) je stále zahalen nejasnostmi. V jednu dobu si archeologové

a botanikové mysleli, že se následkem zásahu lidí vyvinula z jiné, blíže příbuzné obiloviny, teosintu, který dodnes roste divoce jako plevel na indiánských poličkách v Mexiku a Guatemale. Pozdější škola botaniků v čele s Paulem C. Mangelsdorfem dospěla k názoru, že teosint není předchůdcem kukuřice, ale jejím potomkem, který vznikl zkřížením ranně domestikované kukuřice a další obiloviny z čeledi *Tripsacum*. Předchůdcem kukuřice podle této pozdější botanické školy musí být dnes již vyhynulý druh divoce rostoucí kukuřice, která měla schopnost uvolňovat semena bez zásahu člověka.

Přibližně roku 5000 př.n.l. se v Tehuacánu (Mexiko) objevuje domestikovaná kukuřice – pravděpodobně neproduktivní druh, pěstovaný velmi primitivním způsobem. Kde přesně se kukuřice začala pěstovat, jestli v jižním Mexiku, nebo ve Střední Americe zatím nevíme. Společně s klasy domestikované kukuřice se nacházejí v archeologických lokalitách i klasy jiné rostliny, která byla zpočátku považována za divoce rostoucí kukuřici – dlouhou dobu považovanou za předchůdkyni kukuřice domestikované. Někteří botanici jsou přesvědčeni o tom, že se jedná o klasy teosintu, což je v souladu s nejnovějším botanickým názorem, že kukuřice je obrovským hybridem teosintu, a právě tento druh že si mezoameričtí Indiáni vybrali k dalšímu pěstování. Je ale nezbytně nutné upozornit na to, že spory o původu kukuřice ještě nejsou zcela vyřešeny.

Z literatury vybrala a úvodní slovo napsala
Jana Trejtnarová

Současný typ kukuřice pochází z období okolo roku 1500 n.l., ale mezi ním a slabým kláskem divoce rostoucí kukuřice leží 5000 let vývoje. Moderní kukuřice je mnohem větší a mnohem produktivnější, než její planě rostoucí odrůdy, ale její botanická charakteristika se změnila jen nepatrně.

Zbytky klasů, slupek a obilných nažek nalezené v jeskyni San Marcos v údolí Tehuacán umožnily zrekonstruovat, jak vypadala divoce rostoucí kukuřice. Slupky chránily klas se zrny až do té doby, než semena uzrála a poté popraskala.

Okénko farnosti

PODĚKOVÁNÍ OZ

Chtěli bychom touto cestou poděkovat OZ za poskytnutí finančního příspěvku na vymalování místního kostela sv. Jiří. Kostel nyní září čistotou o čemž se můžete přesvědčit sami při jeho návštěvě.

farníci

foto vnitřku kostela sv. Jiří: J. Jakubec

SVÁTKY V LISTOPADU A PROSINCI

Na první listopadový den připadá **svátek Všech svatých**. Jde o den, kdy si všichni křesťané připomínají zemřelé světce, kteří jsou svým životem a ve většině případů i mučednickou smrtí, vzorem i pro náš dnešní život.

Den po té si připomeneme **Památku zesnulých** (lidově zvaný dušičky), kdy vzpomínáme na všechny naše příbuzné, známé i neznámé zemřelé. Jako projev poděkování rozsvěčíme na hrobech svíčky a přinášíme květiny. Na naše zemřelé bychom neměli vzpomínat jenom tento den a této památce učit

VÁNOCE

Co jsou to vlastně křesťanské Vánoce? Vánoce nejsou jen dárky, stromeček a cukroví. Pro křesťany je to doba, kdy přišla na svět láska – Ježíš. Proto bychom v tyto dny neměli poznávat jen dárky a sladkou chuť cukroví, ale také vzájemnou lásku.

hlavně mladou generaci. Již několik let je v Kunvaldě tradicí, tzv. dušičkový průvod, kdy modlitbou a rozžatou svíci jsou vzpomenu všichni zemřelí odpočívající v pokoji na místním hřbitově. Průvod se koná 2. 11. po mši. Přijďte i vy uctít památku svých zemřelých a dát tak najevo, že na ně nezapomínáte.

Pořad bohoslužeb:

1. 11.	mše sv.	v 19:00 hodin
2. 11.	mše sv.	v 19:00 hodin (a po mši vzpomínkový průvod na zesnulé po hřbitově).

Pořad bohoslužeb:

24. 12.	půlnoční mše sv.	ve 24:00 hodin
25. 12.	1. svátek vánoční	v 10:00 hodin
26. 12.	2. svátek vánoční	v 10:00 hodin
31. 12.	sv. Silvestr	v 16:30 hodin
1. 1. 2005	Nový rok	v 10:00 hodin

Vánoce plné klidu, pohody a lásky Vám všem přeje farníci!

Ze starých kunvaldských kronik

Dnes jsem sáhla po starých obecních kronikách a vybrala z knihy číslo II, pana Adolfa Simona úryvek o zvycích a obyčejích, které se v našich končinách držely. A protože byl dříve život lidí povětšinou úzce spjat s náboženstvím, je mnoho zvyků a obyčejů spojených s církevními svátky. Některé z nich se udržely dodnes a věřící je dobře znají, některé přešly do běžného „civilního“ života a známe je my všichni a to je myslím dobře.

Z kroniky vybrala Jana Trejtnarová

Putování ku pěti dřevěným křížům.

Dospělí věřící, především zbožné katolické ženy, časně zrána před svítáním v neděli velikonoční i jednotlivě docházely se pomodlit k pěti dřevěným křížům. Putující modlili se potichu i cestou i u křížů, cestou i u křížů s nikým nahlas nepromluvili, aniž se zdravili potkávající se. Touto dobou, r. 1936 jsou v Kunvaldě jen tři dřevěné kříže a to v Zaječínách, u kostela kříž misijní a kříž Dvořákův, proti soše J. A. Komenského. U čísla popisného 210 a 211 po jich zchátrání nové nepostaveny.

Obyčeje v den některých svatých a svátcích.

V některých rodinách je obyčejem o Štědrém dnu, když se zvoní ráno k modlení kolem kmenů ovocných

stromů ovazovati po povíslu, aby stromy nesly hojně ovoce.

Na Sv. Matěje hospodářův synek časně zrána třese ovocnými stromky – případně na některé vyleze a volává: “Svatý Matěji, dej nám ourodu na naší zahradu!” a třeba doplní škůdlivkou: “Nám víc, Kodytkom nic!”

O Sv. Duše je obyčejem dávat zelené větvičky stromů k oknům a dveřím, aby Sv. Duch měl kde spočinouti.

V mnohých rodinách zase kropí k večeru na Tři krále svěcenou vodou a vykuňují kolem stavení, aby obtížný hmyz neměl sem přístupu.

Svobodné dívky na Sv. Barboru uzeřují větvičku třešně a vkládají do hrníčka vodou naplněného a staví

blíže ke kamnům. Rozkvetě-li snítka právě na Štědrý den, dívka se v příštím roce provdá.

Na Štědrý večer zvidávají vdavek chtivé dívky, zda se v následujícím roce provdají. Přináší k peci náruče polínek, které nabraly bez počítání a jsou-li na páry, mají naději na provdání. V ten den také dívky rády by zvěděly z které strany přijde ženich. I pantofel má v ten den pověděti, půjdou-li z domova příštího roku. Jsouce obráceny zády ke dveřím, hází k nim pantofel přes hlavu. Obrátí-li se pantofel špičkou ke dveřím, půjdou z domova jinam.

Štědrovečerní večere za dřívějších dob

Hospodyně všechna jídla donesla na stůl, aby po čas večere neodcházela od stolu, jinak by jí slepice zanášely vejce. K večerí bývala jídla: nesvařené mléko s nakrájenými sousty vánočky – aby krávy dobře dojily a bylo vždy dosti chleba. Vařený hrách, aby nebylo nouze o peníze. Švestková polévka, aby byla hojnost ovoce. Jahelná nadvajna se sušenými houbami (jahelník), aby se nebloudilo. Tento obyčej zachovávala i moje ženuška.

Vánoční stromeček se nestrojil, ani nebylo zvykem dávat si vzájemně dárky v rodině. Po večerí každý člen rozlouskl vlašský ořech a překrojil na dvě půle jablko. Červivé jádro v ořechu a červivé jablko znamenalo, že v příštím roce bude stonat, zdravé jádro ořechu a pravidelná hvězdička jader jablka věštila dobré zdraví. Zda i kdo as z rodiny v příštím roce zemře – byla zvědavost. Při rozsvícení lampy díval se každý na svůj stín na stěně. Smrt věstil stín, nebylo-li znáti krku, dlouhý krk naopak dobré zdraví.

Zvyky nábožných katolíků.

Načíná-li hospodyně pecen chleba, dělá na spodní kůrce pecna špičkou nože znamení tří křížů.

Upadne-li někomu na zem kousek chleba, zvedne jej a políbí, teprv pak jej sní.

Vyjíždí-li hospodář poprvé zjara na pole, nebo někam na dalekou cestu – za dob formanských tomu tak bývalo – špičkou násadky biče dělá před potahem tři kříže.

Staří včelaři po usazení roje do úlu, nebo po jamím vyřezání části díla, znamenali rukou úl třemi kříži se slovy: „Pracujte ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého.“

Pověry

Zjara, při vyhánění dobytka na pastvu, zaplétala se kravám do chvostu (zde se říkalo a dosud říká „ocas“) červená stužka (lidový výraz „pentlička“ nebo „mašlička“), aby jich nikdo neuhranul.

Na 1. máje dávaly pověřivé hospodyně na hnůj trn (zdobené pentličkami), aby čarodějnice kravám neučarovaly.

Škádilky

Při prvním vyjetí z jara na pole, když hospodář neb pacholek domů s pole se vrací, bývá od domácích překvapen nenadálým politím studenou vodou, aby nebyl v tom roce lenivý.

Při odvážení hnoje ze statku poslední fúru hnoje domácí dívky neb hospodyně ozdobí květinovou kyticí a je ctí pacholkovou, když cestou nedá si kytku vzít. Sousední děvčata snaží se tak učiniti, ale marně. Kytku bedlivě pacholek střeží a chrání jí svým bičem.

Historická zajímavost

Pohlednice vydaná kolem roku 1955.

MOJE NÁVŠTĚVA V MŠ KUNVALD

Vzhledem ke svému studiu na VOŠ Pedagogické v Litomyšli mne zajímá práce s dětmi a mládeží a to nejen zdravými, ale i hendikepovanými, ať už tělesně či mentálně.

Ráda se tedy setkávám s dětmi v MŠ, s dětmi a mládeží v dětských domovech, diagnostických zařízení a ÚSP. Sleduji aktivity, kterými vyplňují svůj volný čas povídám si s nimi o jejich názorech, problémech které je trápí, ... Proto bych se s Vámi touto cestou ráda podělila o poznatky a zážitky ze svých návštěv v místní MŠ, které mi umožnila paní ředitelka Dana Jirešová. Bude to formou výčtu zajímavých aktivit a akcí v jednotlivých měsících, kterých se naše děti v MŠ účastní a anket na různá témata.

Má první návštěva se konala 29. září. Děti se právě uložily ke spánku a my si s paní ředitelkou povídaly o konaném i připravovaném programu pro děti v termínu září–prosinec 2004

ZÁŘÍ

– Dne 1. 9. přivítala MŠ dětičky maňáskovým divadlem, které jim zahrály paní učitelky Dana Jirešová a Míla Kalousková.

– Jen co se ve školce rozkoukaly vyrazily poznávat při svých pravidelných vycházkách okolí kde žijí. Navštívily tedy významná místa Kunvaldu (Domek na Sboru, Bratrskou lípu, ...). O každém jim paní učitelky pověděly něco zajímavého.

– V podzimním období plněm sklizně úrody si také uspořádaly v MŠ výstavku zeleniny a ovoce. Děti si z domova přinesly vypěstované plody, které

se ve školce snažily nakreslit, či vymodelovat. Také odhadovaly jednotlivé druhy ovoce a zeleniny se zavázanýma očima pomocí hmatu a chuti. Pověděly si jak se která zelenina, nebo ovoce jmenuje a kde roste. Nakonec se pokusily za pomocí paní učitelky ukuchtit i nějaký ten zeleninový salát.

ŘÍJEN

– Děti byly seznámeny se slavností posvícení, kterou si letos v Kunvaldě připomeneme 17. 10.

Při této příležitosti se v některých domácnostech pečou posvícenské koláče. Děti si nejprve takový posvícenský koláč namalovaly a podle jeho předlohy si takový také upekly.

– Doufejme, že podzimní počasí bude příznivě nakloněno i drakiádě, kterou má MŠ v plánu. Až do nebe vzlétnou draci, které si děti vyrobí doma s rodiči.

– Ani na sport se na podzim nezapomíná a v atletickém trojboji pro předškoláky se budou měřit výkony ve skoku, hodu a běhu. Zatím však jen zkušebně. O medaile půjde až v červnu 2005.

LISTOPAD

– Listopad je věnován kultuře. Děti navštíví různá představení v Divišově divadle v Žamberku. Mimo jiné se mohou těšit na pohádku „O líných strašidlech.“

– V týdnu od 24. do 28. 11. se děti seznámí s dopravní problematikou na silnici. Pro názornost si při vycházce někde na polní cestě zahrají hru „Na dopravku“ s využitím dopravních vest. Tuto hru si zahrají koncem tohoto dopravního týdne, aby si prakticky vyzkoušely vědomosti získané v tomto týdnu.

PROSINEC

– Které dítě by se netěšilo na Vánoce? Aby ovšem Ježíšek věděl, které dárky určitě nesmí zapomenout, nakreslí každý Ježíškovi dopis. Nejprve však bude nutné obstát před Mikulášem a čertem, kteří do MŠ i letos určitě dorazí. Nikdo se však nemusí bát, do 6. 12. se jistě děti naučí nové básničky a písničky pro Mikuláše a ten na oplátku jistě donese nějaké dobroty. Děti budou mít plno práce i s nácvikem programu na Vánoční besídku, kterou bude pořádat ZŠ.

Přeji proto dětem, paním učitelkám a rodičům krásné a pohodové Vánoce.

Marta Štěpánková

Společenská kronika

Blahopřejeme našim spoluobčanům, kteří oslaví významná životní jubilea:

85 let

31. 12. Anna Hermanová Zaječiny 5

50 let

27. 12. Bohumil Pokálený Kunvald 68

83 let

06. 11. Miloslav Šrefl Kunvald 4
26. 12. Oldřich Leskour Kunvald 124

Vítáme do života nově narozené občánky:

22. 08. Dominik Štefek Kunvald 17

81 let

30. 11. Libuše Egrtová Kunvald 282

Vzpomínáme na občany, kteří již nejsou mezi námi:

13. 10. Josef Vágner Kunvald 19

60 let

17. 11. Josef Žabka Kunvald 208

Jubilanti

Znám dva bělovlasé moudré pány. V životě se nepotkali a přesto mají mnoho společného. Oba se narodili v roce 1913 v minulém století. Jeden v srpnu, druhý v září. Jeden žije ve své chaloupce se svou ženou Annou v Zaječínách a na zimu odjíždí k synovi do Hradce Králové. Druhý s manželkou Marií bydlí v Hradci Králové stále. Jednoho uznávali lidé jako zručného, pečlivého a precizního truhláře, druhý se vyznal v zahradnictví. Oba se angažovali dlouhá léta ve prospěch lidí v obci ve veřejných funkcích. Oba jsou výborní pamětníci a je radost je poslouchat. Život se v mnohém s nimi nemazlil, a přesto na něj nezanevěřili.

Když jsem přišla za SPOZ popřát k významnému výročí do Zaječín, byla jsem panem Jindřichem vřele uvítána. Po gratulaci a podpisu do pamětní knihy jsme si při šálku čaje povídali. Nezapomněli jsme si připít malou štamprličkou Becherovky na zdraví. Oslavence zajímalo co je v obci nového, kteří noví

lidé se přistěhovali a kam, do kterého domu. Hned bylo ona co vzpomínat, kdo v tom či onom domě žil, čím byl... Nedivte se, pan Jindřich je výborný pamětník a písmák. – Také to má společného s tím druhým. – Do vyprávění se zapojila i paní Anna. (Ta oslaví své 85. narozeniny na konci roku, a protože zde nebude, předem blahopřejeme.) No a potom jsme prohlíželi pamětní listy v kronice a vzpomínali na občany, kteří již mezi námi nejsou, ale i na ty, kteří tu s námi žijí, a také oslavili svá životní jubilea. Ani jsme se nenadáli a byl čas se rozloučit. Děkuji za životní moudrost, kterou jsem mohla vyslechnout.

Jistě jste poznali, že jsem byla na návštěvě u pana Jindřicha Hermana. A kolik že mu bylo let? To si spočítáte snadno sami.

A kdo je ten druhý pán? To je můj táta.

Přeji oběma zdraví a těším se s nimi opět na další povídání.

S úctou

Milena Suchodolová

Přejít Borneo

Pomalou přibývá dlouhých večerů. A tak si občas vezmeme do ruky knihu – jejichž nabídka je dnes delší mého názoru více než dostatečná – a ponoříme se

do příběhu, nebo faktů, každý podle svého ... A jsou knihy, ke kterým se vracíme, jsou knihy, které nedočteme a jsou takové, které nás prostě „chytanou“.

A taková je i kniha, o které Vám chci dnes povědět. Báječná kniha – říká o ní i Sir David Attenborough, i u nás všeobecně známý a uznávaný přírodovědec.

A kdože ji napsal? Muž, který podnikl rozsáhlé cesty po Asii, Středním Východě a Austrálii. Muž, který pracoval jako rybář, lovec zdivočelých psů, ale také třeba jako holič v centru Matky Terezy v Kalkatě. Ztroskotal a dva týdny přežil na neobydleném ostrově v Rudém moři, byl vězněn v Izraeli, Jemenu a Afghanistanu za cestování bez povolení.

Eric Hansen. Říkáte si dobrodruh? Snad ... Já myslím, že jen člověk s trochu odlišným náhledem na život a svět. S touhou poznat podstatu věcí a být účasten „světa běhu“. Nikoli tak, jak to dnes my často a snad zkrlesně chápeme, to jest mít vliv, moc a peníze. Ale spíše poznat, jak doopravdy žijí ti, o kterých se nepíše. Obyčejní zapomenutí lidé v zapomenutých koutech naší planety.

Ale zpět ke knize, o které jsem začala vyprávět. Jmenuje se Cizinec v lese s podtitulem Pěšky napříč Borneem. Eric Hansen naplnil svůj dětský sen a skutečně přešel napříč Borneo – džunglí, horami, většinou s domorodými průvodci, ale také sám. Přežil. A v závěru své cesty už nebyl pro nikoho v těch dalekých a pro nás exotických končinách cizincem. Žil ve vesnicích tamních obyvatel, jedl jejich jídla, zjistil, že v takových podmínkách je jeden člověk odkázán na druhého, že pouhé škrábnutí znamená velkou nepříjemnost a nebezpečí, protože rány se tam špatně hojí a rychle se infikují, že je nutné lovit zvěř, aby se člověk najedl, že je nutné mít s sebou dostatek rýže, že je nutné si denně zabezpečit včas místo k odpočinku a spánku. Že jeden špatný krok s následkem vyvrtnuté nohy znamená možná smrt,

protože pomoc je dny pochodu daleko. Že několikrát denně je nutno odtrhávat desítky pijavic z nohou. Že život lidí zde každodenně balancuje skutečně mezi životem a smrtí. Že je závislý na přírodě a že ti lidé to moc dobře vědí a také se podle toho chovají. A přesto jsou tam lidé šťastní, smějí se, vyprávějí si příběhy, pořádají oslavy, dovedou si dělat legraci jeden z druhého, nepotřebují antikoncepci, protože děti chce přece každý. Že jsou pro ně nepochopitelné věci jako vraždy, krádeže i násilí. I za neúmyslné ublížení – zpusobené neopatrností jedince – následuje trest v podobě značné pokuty rodině poško-

zeného. Peníze tady jsou sice také někdy důležité, ale platí se spíše solí, náboji, léky. Po šesti měsících putování v džungli Eric Hansen napsal:

„Kromě stavu svých nohou jsem byl ve vynikající fyzické kondici. Mé břicho splasklo, výrazně se mi zlepšil čich i sluch. Byl jsem schopen rozlišit drobné pohyby zvířat na zemi v džungli a napodobit mnoho přirozených zvuků hmyzu a hlasů ptáků. A co víc, zahodil jsem své „západní“ pojetí času, pohodlí a soukromí. Když jsem poprvé vstoupil do džungle

a můj pocit bezpečí se stal tak zranitelný v místech, kde jsem byl, bylo to opravdu hrozné. Pomalu jsem se naučil, jak žít se strachem a nejistotou. A také jsem zjistil, že hledisko fyzické zdatnosti a odolnosti nebylo to nejdůležitější. Skutečná hodnota té cesty ležela v každodenních utkáních, a překonaná vzdálenost se stala podružnou záležitostí. Zase jsem si připomněl, že to byla má schopnost porozumět místním lidem a přijmout jejich způsob života, která mi dovolila dostat se tak daleko. A pak jsem si uvědomil, poprvé, že když jsem se dostal již tak daleko do džungle, není pravděpodobně nic, co by

mě mohlo zastavit od dosažení východního pobřeží Kalimantanu. Ano, nepochybně to dokážu. Šest let jsem myslel na tenhle moment, ale teď, namísto očekávaného pocitu pýchy a závratnosti chvíle, jsem mě pocit sebedůvěry, klidu a vyrovnanosti. Ne, že bych nebyl dojat. Cítil jsem, jak mi hoří tváře a slzy se mi derou do očí a snažil se skrýt své emoce. Můj sen přejít Borneo se stal skutečností a tohle vědomí mi dalo neuvěřitelný pocit síly a sebejistoty.“

Tahle knížka zase nejen probudila mou fantazii, ale také jsem si uvědomila, že bytí žijeme zcela jistě téměř v blahobytu (oproti obyvatelům džungle) se všemi vymoženostmi „civilizace“ a náš den není bezprostředně naplněn snahou získat dostatek obživy

a přežít, něco podstatného se nám možná ze života vytrácí. Pokud si tuhle knihu někdy přečtete, snad mi dáte za pravdu.

A tak i když se zřejmě nikdy nepodívám na Borneo, nevádí. Díky panu Hansenovi můžu mít pocit, že je mi blízko, a tak trochu jako bych tam byla. Třeba každý z nás někdy přešel a nebo ještě přejde to své „Borneo“ a získá ten „neuvěřitelný pocit síly a sebejistoty“. Určitě každý ho potřebuje.

Je docela škoda, že za dlouhých zimních večerů se lidé už téměř vůbec nescházejí a nenaslouchají příběhům pocestných. Kdyby se to náhodou, ale opravdu jenom náhodou někdy mohlo stát a „pocestný“ pan Hansen přišel vyprávět, bylo by to určitě báječné vyprávění. A báječné poslouchání.

Jana Trejtnarová

Sport

HOKEJ – 6. ROČNÍK COMPUTER SHOP CUPU

Letos se celek Sokola, Slámožrouti Kunvald, zúčastní již po čtvrté tohoto turnaje v minihokeji. Turnaj se bude hrát na zimním stadionu v Ústí nad Orlicí, který byl loni zastřešen, takže hokej nebude ovlivňován nepřízní počasí. Turnaj získává stále větší oblibu v celém regionu. Letos bude o prvenství bojovat pravděpodobně až 34 mužstev. Přitom v minulém ročníku hrálo 24 mužstev.

Naším letošním cílem, po loňském 13. místě, je umístit se opět v polovině tabulky. Bude to sice

velice složité, ale uděláme vše pro dobré jméno nás i Kunvaldu. Letošního ročníku by se měla zúčastnit i mužstva Žamberka, Lukavice, Líšnice a družstvo Medvěďů z Bartošovic se změnilo na Medvědy z Rokytnice.

Zvu proto všechny naše fanoušky i všechny ostatní na naše zápasy, které začneme hrát nejspíše první víkend v listopadu.

Za Slámožrouty Eduard Štumpf

Šachy

Náš šachový oddíl zahájil sezónu 2004–05 pod novým jménem Šachový oddíl Kunvaldská a. s. Opět obsazujeme 3 stupně soutěží, a to od krajské soutěže přes krajský přebor III. až po krajský přebor II. V obou přeborech to budeme mít oproti minulé sezóně podstatně těžší, protože u nás skončili s hostováním otec a syn Mertovi. I přes toto oslabení doufáme, že se o další setrvání v soutěžích úspěšně popereme a budeme jako dosud dobře reprezentovat Kunvald.

Jako první začalo krajský přebor III. naše „B“ družstvo 10. 10. 2004 doma s družstvem Ústí

nad Orlicí „D“. Zápas ze začátku začínal pro nás nepříznivě. Brzy jsme prohráli na 8. šachovnici a díky nedostavení se našeho hráče na 4. šachovnici to bylo 0:2. Ostatních šest hráčů dále bojovalo a podařilo se jim obrátit výsledek v naše konečné vítězství 4,5:3,5. Naše tři nej... partie – výhry – si podělili: nejděší a nejdramatičtější Štěpán S., nejhezčí na 1. šachovnici Hodek R. a nejrychlejší Krčmář S. Remizami vítězství jistili: Dvořák E., Ruzs G. a Tobiška J.

Tobiška J.

MO KDU-ČSL
Vás všechny zve
na **vyprávění pana Linharta
o cestě po Egyptě**
17. prosince 2004
v 18.³⁰ hodin do restaurace sokolovny

PF *PF 2005*

TJ Sokol Kunvald
Vás zve na tradiční
Předsilvestrovskou taneční zábavu
30. prosince 2004
v sokolovně od 20.⁰⁰ hodin
hraje
HORIZONT

**Vánoční koncert dětského pěveckého
sboru ZŠ Rokytnice v Orli. h.
a pěveckého sboru „Stříbrňáček“
z ÚSP Rokytnice v Orli. h.
se bude konat 9. ledna 2005
v 15.⁰⁰ hodin v kostele sv. Jiří.**

*Veselé vánoce
a šťastný nový rok
přeje redakční rada.*

Masarykova ZŠ A MŠ Kunvald
pořádá
v pátek 10. prosince 2004
od 16.30 hodin v sokolovně
akci

„TĚŠÍME SE NA VÁNOCE“

- besídka spojená s VÁNOČNÍM JARMARKEM -

Kunvaldský poledník č. 78., listopad – prosinec 2004.

Vydává Obecní úřad Kunvald, řídí redakční rada, tel.: 465 619 160, e-mail: kunvald@orlicko.cz

Číslo registrace MK ČR E 12801, náklad 410 výtisků.

Autorem výtvarného provedení znaku obce na titulní straně je ak. mal. V. Berger.

Motiv zvonu na titulní straně nakreslil J. Tschöpa.

Tisk **set servis** Helvíkovice.

Uzávěrka tohoto čísla dne 15. 10. 2004. Uzávěrka příštího čísla 10. 12. 2004. Cena jednoho výtisku je 5,- Kč.

Příspěvky jednotlivých autorů jsou ponechávány v původním znění a nejsou redakční radou jazykově ani fakticky upravovány.